EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1980,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0075/2020),

A. toteaa, että Euroopan lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2018 oli 135 737 021 euroa, mikä merkitsee 13,84 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; toteaa, että lisäys johtui sen toimivaltuuksia kasvattaneista lisätehtävistä; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta ([2]);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan Euroopan lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että varainhoitovuonna 2018 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 96,10 prosenttia, mikä merkitsee lievää 3,62 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna; panee lisäksi merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 86,92 prosenttia, mikä merkitsee 2,09 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna;

2. pitää myönteisinä tietoja, jotka virasto on antanut EU:n internetsisällöstä ilmoittamista käsittelevän yksikkönsä (EU IRU) tehtävistä ja budjettivaikutuksista; panee merkille, että EU IRU:n toimintoperusteisen johtamisen määrärahat olivat 4 860 000 euroa vuonna 2019, ja ne jakautuivat seuraavasti: a) 3 710 000 euroa suoranaisesti henkilöstöön liittyviin menoihin (38 henkilöstön jäsentä: 26 väliaikaista toimihenkilöä, neljä sopimussuhteista toimihenkilöä ja kahdeksan kansallista asiantuntijaa), b) 1 150 000 euroa toimintamenoihin, juokseviin kuluihin ja vuoden 2019 osalta 510 000 euron avustukseen (josta rahoitetaan seitsemää ylimääräistä sopimussuhteista henkilöä, mikä nostaa EU IRU:n henkilöstön kokonaismäärän 45:een); panee merkille, että nämä luvut eivät sisällä organisaatiotason tieto- ja viestintäjärjestelmien kehittämiseen liittyviä erillisiä kustannuksia;

Toiminnan tuloksellisuus

3. panee tyytyväisenä merkille, että virasto valvoi toimintaansa 38 keskeisellä tulosindikaattorilla ja 51 muulla tulosindikaattorilla sekä panemalla täytäntöön noin 170 työohjelmassaan suunniteltua erityistoimenpidettä ja että tuloksellisuusraportoinnin kehyksellä pyrittiin yleisesti arvioimaan viraston toimien lisäarvoa ja parantamaan sen talousarviohallintoa;

4. toteaa, että virasto saavutti 78 prosenttia tulosindikaattoreille asetetuista tavoitteista ja että se edistyi panemalla täytäntöön 79 prosenttia vuoden 2018 työohjelmaan sisältyneistä toimista (80 prosenttia vuonna 2017);

([1]) EUVL C 416, 15.11.2018, s. 46.
([2]) EUVL C 416, 15.11.2018, s. 48.

5. panee merkille, että virasto on jatkanut keskittymistä operatiiviseen analyysiin ja ensitoiminnan nopeuteen rahoituksen käsittely mukaan lukien ja jatkaa samalla korkean profiilin tutkinnan ennakoivaa tukemista kolmella alueella, jotka muodostavat jatkuvan uhan unionin sisäiselle turvallisuudelle ja jotka ovat kyberrikollisuus, vakava ja järjestäytynyt rikollisuus sekä terrorismi;

6. kannustaa virastoa jatkamaan palvelujensa digitalisointia;

7. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2018 virasto jatkoi yhteisiä toimia ja yhteisiä palveluja muiden unionin virastojen kanssa, joihin kuuluvat Eurojust, Euroopan raja- ja merivartiosto, Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto ja Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, ja että virasto oli mukana kymmenessä toimielinten välisessä ja yhdessä virastojen välisessä hankintamenettelyssä; pitää aiheellisena, että virasto kehittää edelleen vahvoja yhteyksiä muihin asiaankuuluviin unionin toimielimiin; kannustaa virastoa löytämään tapoja jakaa resursseja ja/tai henkilöstöä, jotka on kohdennettu muiden vastaavia tehtäviä hoitavien virastojen tai viraston läheisyydessä toimivien virastojen kanssa päällekkäisiin tehtäviin;

8. toteaa, että muiden oikeus- ja sisäasioiden virastojen kanssa tehtävän jatkuvan operatiivisen yhteistyönsä puitteissa virasto otti vuonna 2019 vastaan puheenjohtajuuden virastojen verkostossa, joka käsittelee virastojen yhteistyön jatkokehitystä, mukaan luettuina näkökohdat, jotka liittyvät unionin tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen, innovointiin, hyvän hallintotavan järjestelyihin (mukaan luettuna selvitys väärinkäytöksien paljastamisen parhaista käytännöistä oikeus- ja sisäasioiden virastoissa), moniarvoisuuteen ja osallistamiseen sekä vuorovaikutukseen ja tulevan yhteistyön mahdollisuuksiin "muiden kuin oikeus- ja sisäasioiden" virastojen kanssa;

9. kehottaa komissiota suorittamaan toteutettavuustutkimuksen, jossa arvioidaan mahdollisuutta vähintäänkin kehittää yhteisiä synergioita Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) kanssa, vaikka näitä elimiä ei yhdistetäisikään täysin; kehottaa komissiota arvioimaan kahta skenaariota: viraston siirtäminen CEPOLin päätoimipaikkaan Budapestiin ja CEPOLin päämajan siirtämistä viraston Haagin päätoimipaikkaan; toteaa, että näin virastot voisivat jakaa hallinto- sekä tukipalvelut, hallinnoida tiloja yhdessä ja käyttää yhteisiä tieto- ja viestintätekniikan, televiestinnän ja internetin infrastruktuureja, jolloin säästettäisiin suuri määrä varoja, jotka voitaisiin käyttää molempien virastojen muuhun rahoitukseen;

10. panee merkille, että vuosina 2017–2018 viraston tukemien operaatioiden lukumäärä kasvoi 1 496:sta 1 748:aan (kasvua 16,8 prosenttia) ja sen rahoittamien operatiivisten kokousten määrä 403:sta vuonna 2017 427:ään vuonna 2018 (kasvua 5,9 prosenttia); korostaa viraston ja erityisesti yhteisten tutkintaryhmien merkitystä ja toiminnan lisäarvoa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa kaikkialla Euroopassa; panee tältä osin merkille, että vuodesta 2017 vuoteen 2018 viraston tukemien yhteisten tutkintaryhmien lukumäärä kasvoi 64:stä 93:een (kasvua 45 prosenttia) ja että yhteisistä tutkintaryhmistä 27 edellytti yli 20 maan välistä koordinointia ([3]); toteaa, että viraston talousarvion kasvu on merkinnyt sen kaikkien toimien tehostumista, esimerkiksi kyberrikollisuuden ja verkkoterrorismin torjuntaa koskevan yhteistyön tukemisessa; korostaa, että yhteisten tutkintaryhmien toiminnan huomattavan lisääntymisen takia on tärkeää osoittaa niille riittävä rahoitus ja asianmukaiset resurssit;

11. kehottaa virastoa osoittamaan mahdollisimman paljon varoja kääntämiseen ja kehottaa budjettivallan käyttäjää tarjoamaan riittävät taloudelliset resurssit, jotta viraston viralliset raportit voidaan kääntää unionin kaikille virallisille kielille, koska sen työ on tärkeää unionin kansalaisille, koska se on velvollinen varmistamaan toimintansa avoimuuden ja koska kaikkien jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin jäsenistä koostuvan yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän olisi voitava tehdä työnsä asianmukaisesti; kehottaa komissiota ja virastoa luomaan yhteistyöpuitteet Euroopan unionin elinten käännöskeskuksen kanssa vähentääkseen kääntämiseen liittyvää taloudellista rasitetta;

Henkilöstöpolitiikka

12. panee merkille, että 31. joulukuuta 2018 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 96,35 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 576 väliaikaisesta toimesta 555 oli täytettynä (verrattuna 550 hyväksyttyyn toimeen vuonna 2017); panee merkille, että vuonna 2018 viraston palveluksessa työskenteli lisäksi 201 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 153 kansallista asiantuntijaa;

([3]) https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/europolinbrief2019.pdf

13. panee merkille vuodelta 2018 raportoidun sukupuolten välisen epätasapainon ylemmässä johdossa – 145 miestä ja 27 naista – sekä hallintoneuvostossa – 43 miestä ja 10 naista;

Julkiset hankinnat

14. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan virasto on sääntöjenvastaisesti pidentänyt erään liikematkapalveluja koskevan puitesopimuksen voimassaoloa allekirjoittamalla toisen muutoksen sopimuksen voimassaolon päätyttyä ja että virasto myös otti tällä muutoksella käyttöön uusia hintanäkökohtia, jotka eivät sisältyneet hankintojen kilpailuttamismenettelyyn, mikä teki toisesta muutoksesta ja siihen liitetyistä vuoden 2018 maksuista sääntöjenvastaisia; panee merkille viraston vastauksen, jonka mukaan toimet puitesopimuksen keston jatkamiseksi aloitettiin hyvissä ajoin ennen sen umpeutumista ja että sopimuksen jatkamisen viivästyminen johtui moitteettoman varainhoidon periaatteen soveltamisesta; kehottaa virastoa parantamaan vastaavasti sopimusten hallinnointia ja ennakkotarkastuksia;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

15. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden, eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan sekä väärinkäytösten paljastajien suojelun varmistamiseksi; panee merkille mahdollisen eturistiriidan, joka havaittiin rekrytointimenettelyssä vuonna 2018; panee merkille, että seurantatoimia ei tarvittu, koska neuvonantaja jääväsi itsensä; pitää tervetulleena viraston uuteen malliin perustuvia sidonnaisuusilmoituksia, jotka on sittemmin julkaistu viraston verkkosivustolla sekä pääjohtajan/apulaispääjohtajien että hallintoneuvoston jäsenten osalta;

16. pitää valitettavana, että Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan tuoreessa vertailututkimuksessa ([4]) todetaan, että viraston eturistiriitapolitiikat ovat muihin virastoihin verrattuna vähiten yksityiskohtaiset; toteaa tämän johtuvan erityisesti siitä, että virastolla ei ole tieteellisiä komiteoita tai paneeleja; pitää kuitenkin valitettavana, että virasto ei käytä eturistiriitojen luokittelujärjestelmää eikä mustaa listaa;

Sisäiset kontrollit

17. panee merkille, että toukokuussa 2017 komission sisäisen tarkastuksen toimiala suoritti sisäisen tarkastuksen yksikön tukemana riskinarvioinnin eikä yksikään 36 tarkastetusta alueesta saanut arviota 'riskinhallintaa parannettava';

18. panee merkille, että komission sisäisen tarkastuksen toimiala on julkaissut raportin henkilöresurssien hallinnasta ja etiikasta Europolissa ja laatinut toimintasuunnitelman, jossa käsitellään mahdollisia parannuskohteita; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian edistymisestä;

19. kehottaa virastoa keskittymään tutkimustensa tulosten levittämiseen yleisölle ja tavoittelemaan yleisöä sosiaalisen median ja muiden tiedotusvälineiden avulla;

20. pitää myönteisenä, että virastolla ei ole toteuttamatta jääneitä suosituksia tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskertomuksista aikaisemmilta varainhoitovuosilta; toteaa, että virasto on sittemmin ratkaissut tilintarkastustuomioistuimen varainhoitovuoden 2017 ainoan huomautuksen, joka koski palvelukseenottoilmoitusten julkaisemista Euroopan unionin henkilöstövalintatoimiston verkkosivustolla;

21. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 14. toukokuuta 2020 antamaansa päätöslauselmaan ([5]).

([4]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/621934/IPOL_STU(2020)621934_EN.pdf
([5]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0121.